

31.3.2014

OZNÁMENIE POSLANCOM

Vec: Petícia číslo 0509/2013, ktorú predkladá Sylwia Maćkowiaková, poľská štátna občianka, v mene združenia Nasz Dom, o plánoch na ťažbu lignitu v okolí miest Poniec, Krobia a Oczkowice (južná časť Veľkopoľského vojvodstva)

1. Zhrnutie obsahu petície

Združenie Nasz Dom (Náš domov) namieta proti plánom začať v oblasti pri mestách Poniec, Krobia a Oczkowice povrchovú ťažbu lignitu a v budúcnosti postaviť elektrárňu, v ktorej sa bude spaľovať tam vyťažený lignit. Členmi združenia sú obyvatelia oblasti, ktorí sa obávajú, že projekt spôsobí krajine regiónu nenapraviteľné škody a tiež znečistí životné prostredie.

Ťažobná spoločnosť PAK Górnictwo Sp. z o.o. dostala v máji 2011 licenciu a v oblasti už začala vyhlbovať prípravné vrty.

2. Prípustnosť

Petícia bola uznaná ako prípustná 19. novembra 2013. Parlament požiadal Komisiu o poskytnutie informácií (článok 202 ods. 6 rokovacieho poriadku).

3. Odpoveď Komisie doručená 31. marca 2014

Autor petície združenie Nasz Dom má výhrady voči plánovanému vybudovaniu povrchovej bane na ťažbu lignitu. Obyvatelia vyjadrili nesúhlas so začatím prieskumných prác. Práce boli začaté na základe rozhodnutia (z 11. mája 2011) ministra životného prostredia, ktorý povolil prieskum a hľadanie zásob lignitu v oblasti Poniec Krobia Oczkowice. Autor petície poukazuje na skutočnosť, že uvedený región je historicky a ekonomicky spojený s moderným poľnohospodárstvom (pričom uvádza niekoľko príkladov podnikov na spracovanie potravín nachádzajúcich sa v danej oblasti). Miestne spoločenstvá sa domnievajú, že vybudovanie

povrchovej lignitovej bane ohrozí ich spoločenské a ekonomické záujmy. Podľa autora petície je postup miestnych úradov a ministra životného prostredia, ktorý súhlasil s prieskumnými prácami, v rozpore s článkom 41 Charty základných práv Európskej únie. Autor petície tiež otvoril otázku súladu poľských ustanovení týkajúcich sa vystavovania s poľskou ústavou. Navyše poukazuje na rozhodnutia, ktoré investorovi s okamžitou platnosťou dávajú právo na uskutočnenie prieskumných prác, čím sa podľa jeho názoru porušujú vlastnícke práva. Na záver autor petície konštatuje, že momentálna situácia vykazuje známky porušenia článku 6 a článku 37 Charty základných práv. Autor petície tiež upozorňuje, že v prípade, ak bude otvorenie povrchovej bane schválené, dôjde pravdepodobne k porušeniu ustanovení článku 6 smernice o biotopoch.

Poznámky Komisie

O údajnom porušení Charty základných práv

Charta základných práv sa uplatňuje primárne na inštitúcie EÚ. Je záväzná aj pre vnútroštátne orgány, avšak len v prípade, že vykonávajú právne predpisy EÚ. V tejto konkrétnej sťažnosti voči konaniu vnútroštátnych orgánov, v tomto prípade poľského ministerstva životného prostredia, sa za vykonávanie právnych predpisov EÚ sa považuje skutočnosť, keď daný orgán rozhodne v rámci príslušného právneho predpisu EÚ, napríklad pri vykonávaní smernice o EIA – 2011/92/EÚ alebo smernice o biotopoch (92/43/EHS). V danom štádiu procesu ešte príslušné orgány podľa vnútroštátnej legislatívy nerozhodli o povolení na základe implementácie smerníc EÚ. Zdá sa, že dôvodom je v podstate skutočnosť, že sa ešte nedospelo do príslušného štádia postupu, t. j. ku konzultáciám s jednotlivcami, ktorých by sa rozhodnutie malo týkať (ako napríklad povolenie ťažby na konkrétnom mieste).

Ak sa však proces dostane do tejto fázy, dotknutý vnútroštátny orgán bude povinný rešpektovať Chartu základných práv vrátane práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života (článok 7), práva na vlastníctvo (článok 17) a povinnosti zakomponovať do politik vysokú mieru ochrany životného prostredia (článok 37). Pretože sa poukazuje na porušenie článku 41 Charty základných práv Európskej únie (Charty), je potrebné zdôrazniť, že toto ustanovenie je záväzné len pre európske inštitúcie, úrady a ich agentúry. Z tohto dôvodu nie je priamo záväzné pre členské štáty. Na základe uvedeného je kvalitné spravovanie jedným zo základných princípov legislatívy Európskej únie, ktorú sa členské štáty zaviazali rešpektovať, zvlášť v priebehu administratívnych procesov, ktorými sa implementujú právne predpisy EÚ, tak ako v prípadoch uvedených vyššie.

O údajnom porušení smernice 92/43/EHS¹

Obavy autora petície súvisia so skutočnosťou, že ak by sa schválilo otvorenie povrchovej lignitovej bane, depresný kužeľ by tiež negatívne ovplyvnil sústavu Natura 2000 v oblasti Dolina Baryczy, ktorá sa nachádza v okolí plánovanej povrchovej bane. Takýto nepriaznivý vplyv by predstavoval porušenie článku 6 smernice o biotopoch.

Z poskytnutých informácií je však jasné, že proces udeľovania povolenia na uvedený projekt

---

¹ Ú. v. ES L 206, 22.7.1992, s.7.

sa ešte nezačal. Momentálne prebiehajú iba prieskumné práce mimo oblasti sústavy Natura 2000. Komisia teda na základe poskytnutých informácií nemôže skonštatovať, že by ustanovenia smernice o biotopoch boli porušené. Ak sa investor rozhodne s projektom začať, bude na základe poľských zákonov povinný získať povolenia (povolenia týkajúce sa životného prostredia), ktoré možno udeliť až po vykonaní hodnotenia možného vplyvu na oblasť sústavy Natura 2000.

O otázke verejných konzultácií

Autor petície sa tiež domnieva, že pokiaľ ide o plánované otvorenie povrchovej lignitovej bane v danej oblasti, neprehla konzultácia s miestnymi orgánmi a verejnosťou, ktorej sa daná problematika týka.

Z vyhodnotenia informácií poskytnutých autorom petície je zrejmé, že proces vydávania povolenia na spomínaný projekt sa ešte nezačal. Ak sa proces vydávania povolenia na otvorenie povrchovej bane začne, v poľskej legislatíve je stanovená povinnosť verejnej konzultácie, ktorá sa uskutoční v rámci vydávania environmentálneho povolenia. Touto požiadavkou sa transponujú povinnosti podľa smernice 2011/92/EÚ o posudzovaní vplyvov určitých verejných a súkromných projektov na životné prostredie (smernica o EIA)¹.

O otázke nesúladu prijatých opatrení s poľskou ústavou.

Komisia nedisponuje kompetenciami na to, aby prešetrila, či prijaté opatrenia sú v súlade s poľskou ústavou.

Závery

Komisia nie je na základe dostupných informácií schopná určiť, či došlo k porušeniu právnych predpisov Európskej únie týkajúcich sa životného prostredia.

---

¹ Ú. v. EÚ L 26/1, 28.1.2012 .